

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 22.

Vydána dne 8. května 1951.

Cena Kčs 3.50.

O B S A H :

(36. a 37.) 36. Nařízení, jímž se provádí zákon o úpravě podnikání v silniční dopravě. — 37. Nařízení o vybudování a provozu drah.

36.

Vládní nařízení ze dne 3. dubna 1951,

jímž se provádí zákon o úpravě podnikání
v silniční dopravě.

Vláda republiky Československé nařizuje podle §§ 12 a 15 zákona č. 57/1950 Sb., o úpravě podnikání v silniční dopravě (dále jen „zákon“):

Část první.

Dopravní podnikání.

Oprávnění k dopravnímu podnikání.

§ 1.

(1) Provozovat silniční dopravu (dále jen „doprava“) jako dopravní podnikání (§ 2 odst. 1 zákona) jsou oprávněny jen

- a) Československá státní automobilová doprava, národní podnik (dále jen „podnik ČSAD“),
- b) komunální podniky.

(2) Komunální podniky mohou provozovat dopravní podnikání, mají-li tak stanoveno ve svém schváleném podnikovém plánu. O druzích a rozsahu jejich dopravního podnikání a o tom, kdy k němu potřebují povolení, platí ustanovení § 2 odst. 2 až 4.

§ 2.

(1) Podnik ČSAD je oprávněn provozovat dopravu všeho druhu na území celého státu.

(2) Komunální podniky jsou oprávněny provozovat bez povolení ve své zájmové oblasti

- a) pravidelnou a nepravidelnou hromadnou dopravu osob,
- b) nepravidelnou dopravu věcí v obcích a v rozsahu, které stanoví krajský národní výbor.

(3) Mimo svou zájmovou oblast mohou komunální podniky provozovat na povolení pravidelnou hromadnou dopravu osob a nepravidelnou dopravu věcí. Nepravidelnou hromadnou dopravu osob mimo svou zájmovou oblast mohou provozovat bez povolení, avšak jen vozidla, jež jsou určena k dopravě pravidelné a v ní užívána.

(4) Nepravidelnou nehromadnou dopravu osob a dopravu nemotorovými dopravními prostředky mohou provozovat komunální podniky bez povolení a bez omezení na zájmovou oblast.

§ 3.

Zájmová oblast.

(1) Zájmovou oblast tvoří území příslušné obce a ony části území sousedních obcí, které vytvářejí jednotnou sídelní nebo hospodářskou oblast. Vymezuje ji příslušný krajský národní výbor se zřetelem k zásadám účelného a hospodárného uspořádání dopravy.

(2) Zásady pro koordinaci dopravy v zájmové oblasti mezi podnikem ČSAD a komunálními podniky stanoví ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 4.

Povolení udělovaná komunálním podnikům.

(1) Povolení podle § 2 odst. 3 uděluje krajský národní výbor; má-li doprava přesahovat obvod jednoho kraje, uděluje povolení ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem vnitra nebo krajský národní výbor jimi zmoc-

něný. Při udělování povolení, jakož i při jeho změně nebo odnětí řídí se krajské národní výbory jednotným hospodářským plánem a směrnici, vydanými ministerstvem dopravy.

(2) V povolení pro pravidelnou dopravu osob se uvede směr dopravy (trať), v povolení pro nepravidelnou dopravu věci územní oblast a počet vozidel. Povolení lze udělit pro více druhů dopravy i pro několik tratí pravidelné dopravy najednou; mohou v něm být stanoveny podmínky.

§ 5.

Přeprava cestujících a zavazadel.

(1) Podniky oprávněné podle § 1 k dopravnímu podnikání (dále jen „dopravní podnik“) obstarávají přepravu cestujících v mezích dopravní povinnosti podle § 3 odst. 1 zákona.

(2) Cestující jsou oprávněni vzít s sebou do vozidla předměty snadno přenosné jako ruční zavazadla. S cestujícími mohou být přepravovány i předměty, které podají jako cestovní zavazadla; k jejich dopravě může být užito i jiného spoje nebo vozidla, než kterého užijí cestující.

§ 6.

Přeprava nákladů.

(1) Při hromadné dopravě osob mohou být s cestujícími zároveň dopravovány též jiné předměty než zavazadla cestujících. Tyto předměty musí vyhovovat podmínkám stanoveným pro cestovní zavazadla a mohou být dopravovány, jen pokud místo stačí a pokud tím nejsou ohroženy bezpečnost dopravy, život a zdraví cestujících nebo jejich majetek.

(2) V mezích dopravní povinnosti podle § 3 odst. 1 zákona přijímá dopravní podnik k přepravě věci a dopravuje je zpravidla vozidly, která neslouží dopravě cestujících.

§ 7.

Přepравní řády.

(1) Podrobnější podmínky, za kterých dopravní podniky přepravují osoby a věci, stanoví přepravní řády, které vydá ministerstvo dopravy a vyhlásí v úředním listě. Přepравní řády mohou určit, od kterých jejich ustanovení a v jakých mezích budou přípustné se svolením krajského národního výboru odchylky.

(2) Přepравní řády pro přepravu cestujících a zavazadel zejména

- a) určí, kdo je, po případě kdo může být vyloučen z přepravy, a stanoví také podmínky, za kterých mohou některých spojů užít přednostně určité skupiny cestujících,
- b) upraví povinnost cestujícího zaplatit jízdné,
- c) stanoví odpovědnost dopravního podniku z přepravní smlouvy,
- d) stanoví podmínky pro přepravu ručních i cestovních zavazadel a přitom určí, za jakých podmínek mohou být přepravována živá zvířata jako zavazadla.

(3) Přepравní řády pro přepravu nákladů stanoví podmínky, za kterých se věci přijímají k přepravě jako náklad a za kterých se přeprava provádí, jakož i odpovědnost dopravního podniku z přepravní smlouvy. Stanoví přitom zvláštní podmínky pro přepravu mrtvol, živých zvířat a předmětů výbušných nebo jinak nebezpečných nebo podléhajících rychlé zkáze, po případě mohou některé tyto předměty z přepravy vyloučit.

(4) Přepравní řády mohou stanovit, že uživatel dopravy, který porušil některé z jejich ustanovení, poškodil nebo znečistil vozidlo nebo způsobil poruchu v provozu, je povinen zaplatit ve prospěch dopravního podniku určitou peněžní částku.

§ 8.

Tarify.

(1) Dopravní podniky jsou povinny sestavit tarify.

(2) K platnosti tarifů podniku ČSAD je třeba schválení ministerstva dopravy. K platnosti tarifů komunálních podniků je třeba schválení okresního národního výboru, u tratí přesahujících obvod jednoho okresu schválení krajského národního výboru; při schvalování se národní výbory řídí směrnici ministerstva dopravy. Schválení je třeba též pro změny tarifů.

(3) Ustanoveními odstavce 2 nejsou dotčeny předpisy o tvorbě cen.

(4) Schválené tarify, jakož i jejich změny i zrušení musí být uvedeny v obecnou známost. Ministerstvo dopravy upraví podrobnosti vyhláškou v úředním listě.

(5) Orgán, který tarify schválil, může též nařídit, vyžaduje-li to obecný zájem, aby dopravní podnik tarify přiměřeně upravil.

§ 9.

Zvláštní přepravní podmínky.

(1) Podnik ČSAD jest povinen sestavit podmínky a stanovit snížené jízdné za přepravu vojska a vojenských zásilek, t. j. za přepravu na příkaz, k účelům a na účet vojenské správy. Tyto podmínky a sazby schvaluje a způsob této přepravy upraví ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany. Za jakých podmínek a v jakém rozsahu platí toto ustanovení i pro komunální podniky, stanoví ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany a ministerstvem vnitra.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro přepravu Sboru národní bezpečnosti a Sboru vězeňské stráže, jakož i pro přepravu prováděnou k účelům požární a civilní ochrany. Ministerstvo dopravy postupuje tu v dohodě s věcně příslušnými ministerstvy.

(3) Ministerstvo dopravy může v dohodě se zúčastněnými ministerstvy stanovit vyhláškou v úředním listě pro přepravu některých věcí zvláštní podmínky, odůvodněné potřebami zdravotní a veterinární péče.

§ 10.

Jízdní řády.

(1) Dopravní podnik je povinen sestavit pro pravidelnou dopravu osob jízdní řád. Přitom je povinen v mezích technické a hospodářské účelnosti řídit se potřebami veřejnosti, zejména potřebou usnadnit dopravu pracujících do zaměstnání, dbát návrhů krajského národního výboru a přihlídnout k připomínkám jednotné odborové organizace; musí též brát ohled na přípoje vlastních tratí i jiných dopravních prostředků.

(2) Jízdní řád musí být uveden v obecnou známost. Ministerstvo dopravy upraví podrobnosti vyhláškou v úředním listě.

(3) Ustanovení předchozích odstavců o jízdním řádu platí i pro provádění změn v jízdním řádu.

(4) Vyžaduje-li to obecný zájem, je krajský národní výbor oprávněn uložit dopravnímu podniku po jeho slyšení úpravu jízdního řádu u jednotlivého spoje. Jde-li o trať přesahující obvod jednoho kraje, uloží takovou úpravu ministerstvo dopravy.

§ 11.

Zvláštní povinnosti dopravních podniků.

(1) Zahájení a zastavení dopravy a podstatné změny v provozu je dopravní podnik povinen oznámit příslušnému okresnímu národnímu výboru. Jde-li o dopravu provozovanou na povolení, musí dopravní podnik mimo to oznámit takové skutečnosti vždy orgánu, který povolení udělil; podstatné změny v povoleném rozsahu a způsobu provozování dopravy a její trvalé zastavení jsou přípustny jen po předchozím schválení tohoto orgánu.

(2) U dopravy, k níž není třeba povolení, jsou dopravní podniky povinny řídit se schválenými prováděcími plány pro dopravu. K zahájení, po případě trvalému zastavení dopravy nebo k podstatným změnám provozu, pokud se tyto skutečnosti odchyľují od prováděcích plánů, je třeba předchozího souhlasu krajského národního výboru; jde-li o trať pravidelné dopravy přesahující obvod jednoho kraje, je třeba předchozího souhlasu ministerstva dopravy.

(3) Dopravní podnik je povinen opatřit vozidla užívaná v dopravním podnikání označením, z něhož musí být patrné, kdo dopravu provozuje. Při pravidelné dopravě je nutné také označení tratí. Na tratích pravidelné dopravy je dopravní podnik povinen umístit zřetelné označení stanic (zastávek) způsobem předepsaným ministerstvem dopravy.

(4) Ministerstvo dopravy může vyhláškou v úředním listě uložit dopravním podnikům i jiné povinnosti, pokud to bude třeba k zajištění plnění jednotného hospodářského plánu nebo hospodářného uspořádání dopravy.

...t druhá.

Doprava, která není dopravním podnikáním.

§ 12.

Oprávnění některých podniků k dopravě bez povolení.

Ministerstvo dopravy stanoví v dohodě se zúčastněnými ministerstvy, jaký druh dopravy, v jakém rozsahu a za jakých podmínek mohou provozovat bez povolení jako doplněk svého hlavního předmětu podnikání

- a) Československé aerolinie, národní podnik,
- b) Československá státní pošta, národní podnik (dále jen „podnik ČSP“),

- c) Čedok, národní podnik,
- d) Československé státní dráhy, národní podnik,
- e) Ústředí pro mechanisaci zemědělství, národní podnik.

§ 13.

Jiná doprava bez povolení.

(1) Hromadnou dopravu osob lze provádět bez povolení, jde-li o

- a) dopravu pro účely rekreace plánované a organisované Ústřední radou odborů,
- b) dopravu účinkujících nebo členů divadel, Československého státního filmu nebo Československého rozhlasu na kulturních, po případě pracovních zájezdech.

(2) Nehromadnou dopravu osob lze provádět bez povolení, jde-li o

- a) dopravu pro vlastní potřeby,
- b) ojedinelou příležitostnou dopravu pro cizí potřeby,
- c) dopravu pro služební účely, k níž užije zaměstnanec vlastního vozidla.

(3) Dopravu věcí lze provádět bez povolení, jde-li o dopravu pro vlastní potřeby. Držitelé zemědělských traktorů mohou provádět bez povolení dopravu věcí těmito traktory i pro podniky zemědělské, lesní a příbuzných odvětví.

(4) I mimo případy uvedené v předchozích odstavcích lze provádět bez povolení dopravu osob i věcí, je-li odůvodněna stavem nouze nebo jde-li o dopravu pro účely požární nebo civilní ochrany.

(5) Dopravu osob na nákladních automobilech a na nákladních přívěsných vozech lze provádět bez povolení podle tohoto nařízení, je-li pro ni vydáno povolení podle předpisů o provozu na veřejných silnicích.

(6) Ministerstvo dopravy může v dohodě se zúčastněnými ministerstvy stanovit vyhláškou v úředním listě, v kterých dalších případech není povolení třeba. Zejména tak může učinit v případech, kdy to vyžaduje plnění jednotného hospodářského plánu nebo jiný obecný zájem, pokud jsou zaručeny podmínky hospodárného uspořádání dopravy. Ministerstvo dopravy může též zmocnit krajské, po případě okresní národní výbory, aby při určitých mimořádných příležitostech povolovaly úlevy, pokud jde o udělování povolení, po případě stanovily, že není povolení třeba.

§ 14.

Doprava poštovních zásilek.

(1) K dopravě poštovních zásilek (i zaměstnanců je doprovázejících) vozidly podniku ČSP v mezích ustanovení poštovního zákona není třeba zvláštního povolení.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí i pro dopravu poštovních zásilek jinými silničními vozidly, provozovanou podle dohody podniku ČSP s jejich držitelem.

§ 15.

Doprava na povolení.

(1) K hromadné dopravě osob pro vlastní potřebu, jakož i k dopravě pro cizí potřeby, pokud nespádají pod ustanovení §§ 12 a 13, je třeba povolení krajského národního výboru. Krajský národní výbor může zmocnit okresní národní výbor k udělování povolení, jestliže doprava nemá přesahovat obvod jednoho okresu.

(2) Povolení potřebují zejména Ústředí pro mechanisaci zemědělství, národní podnik, a jiní držitelé zemědělských traktorů pro dopravu věcí, která nespadá pod ustanovení § 12, po případě § 13 odst. 3. Při rozhodování o tomto povolení bude krajský národní výbor dbát toho, aby rozsah dopravy a období, na něž se povolení vztahuje, odpovídaly potřebě kraje. Ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem zemědělství upraví podrobnosti vyhláškou v úředním listě. Přitom může být stanoveno, kdy může udělit povolení okresní národní výbor.

(3) Povolení potřebují i cizozemské letecké dopravní podniky k dopravě stejného druhu, jakou budou moci provozovat bez povolení Československé aerolinie, národní podnik. Rovněž potřebují povolení ubytovací podniky národní, komunální nebo družstevní k dopravě hostů z nejbližší vhodné stanice dráží nebo automobilové dopravy k vlastnímu podniku a zpět. Nemá-li doprava přesahovat obvod jednoho okresu, je příslušný k udělení povolení podle tohoto odstavce okresní národní výbor, jinak krajský národní výbor.

§ 16.

Řízení při udělování povolení k dopravě.

(1) V žádosti o povolení k dopravě je nutno uvést zejména účel a druh dopravy, pro niž se povolení žádá, popis příslušné trati nebo ohraničení obvodu, kde má být doprava pro-

váděna, jakož i počet, druh a typ vozidel, kterými má být doprava prováděna.

(2) Pro udělení povolení k dopravě podle § 15 odst. 3 je rozhodné, zda jde o nezbytný doplněk hlavního předmětu podnikání příslušného podniku. V ostatních případech udělí národní výbor povolení jen tehdy, nemůže-li požadovaná doprava být účelně obstarávána dopravními podniky, zejména nemohl-li by být při obstarávání příslušných dopravních potřeb provoz těchto podniků uspořádán hospodárně. Pokud nejde o jednotlivý dopravní úkon, vyžádá si národní výbor před svým rozhodnutím stanovisko podniku ČSAD; přichází-li v úvahu v příslušném obvodu také komunální podnik nebo Československé státní dráhy, národní podnik, vyžádá si i jejich stanovisko.

(3) Národní výbor přihlédně dále k tomu, zda silnice a zejména stav mostů a vozovky dovoluje provádění dopravy vozidly uvedenými v žádosti.

§ 17.

Obsah povolení k dopravě

(1) Povolení k provádění dopravy bude obsahovat zejména

- a) označení oprávněného,
- b) druh dopravy, jakož i její místní i věcný rozsah, po případě jiné přesnější vymezení,
- c) počet a druh vozidel, jakož i jejich stano-
viště.

(2) Při udělování povolení lze určit okruh osob nebo druhů zboží, které smějí být na základě povolení dopravovány. Lze též uložit zvláštní podmínky, zejména k zajištění plnění jednotného hospodářského plánu nebo k zajištění nepřetržitého a bezpečného provádění dopravy v povoleném rozsahu.

(3) Povolení může být vydáno pro jednotlivý dopravní úkon i pro opakující se provádění dopravy. Týká-li se povolení opakovaných dopravních úkonů, stanoví se určitá doba, na niž povolení platí, nejvýše 10 let.

§ 18.

Změna a odnětí povolení k dopravě.

(1) Národní výbor, který povolení udělil, může je změnit, vyžaduje-li to obecný zájem; zejména může tak učinit tehdy, změní-li se některá skutečnost, k níž bylo při udělování povolení přihlíženo. Rozšíření povolení, pokud

jde o rozsah dopravy, je přípustné jen po řízení provedeném podle ustanovení § 16.

(2) Národní výbor, který povolení udělil, může je též odejmout, vyžaduje-li to obecný zájem, nebo rozhodnout na odůvodněnou žádost oprávněného, že povolení zaniká. Odejmout povolení může zejména tehdy, jestliže se podstatně změní skutečnosti, k nimž bylo při udělení povolení přihlíženo, dále tehdy, jestliže oprávněný neplní podmínky, jež mu byly uloženy, nebo poruší ustanovení zákona, po případě předpisů podle něho vydaných.

§ 19.

Přiměřená platnost ustanovení o dopravním podnikání.

(1) Pro dopravu pro cizí potřeby prováděnou na povolení i bez povolení, pokud nejde o dopravu ojedinělou a příležitostnou, platí přiměřeně ustanovení §§ 7 a 8, jakož i § 11 odst. 1 a 4. Ministerstvo dopravy upraví podrobnosti vyhláškou v úředním listě.

(2) Při provozování pravidelné dopravy osob pro cizí potřeby platí také ustanovení o dopravní povinnosti (§ 3 odst. 1 zákona), jakož i o zvláštních povinnostech při pravidelné dopravě, zejména ustanovení o jízdních řádech.

§ 20.

Odchytky u dopravy nemotorové.

Ministerstvo dopravy může v dohodě se zúčastněnými ministerstvy stanovit vyhláškou v úředním listě odchytky od ustanovení této části pro dopravu prováděnou jinými dopravními prostředky než motorovými vozidly; odchytky se mohou týkat zejména potřeby povolení a řízení při udělování povolení.

Část třetí.

Ustanovení všeobecná.

§ 21.

Druhy silniční dopravy a jejich znaky.

(1) Motorová i nemotorová doprava osob a věcí je prováděna jako pravidelná nebo nepravidelná. Doprava osob je hromadná nebo nehromadná. Doprava, která není provozována jako dopravní podnikání, se provádí pro vlastní nebo pro cizí potřebu.

(2) Dopravou pravidelnou je doprava provozovaná plánovitě a opakující se v době aspoň přibližně stejné a mezi stejnými místy.

(3) Hromadnou dopravou osob je doprava vozidlem, zařízeným na dopravu více než osmi osob kromě řidiče; u vozidla, které není zařízeno na dopravu osob, jde o dopravu hromadnou, je-li na něm dopravováno více než osm osob kromě řidiče.

(4) Dopravou pro vlastní potřebu jednotlivce je doprava pro jeho osobní potřebu i pro osobní potřebu příslušníků jeho rodiny. U podniků je doprava pro vlastní potřebu doprava prováděná pouze pro potřeby a účely podniku, včetně rozvážení vlastních výrobků a u podniků distribučních též včetně rozvážení zboží vlastního podniku (doprava závodová); u komunálních podniků se posuzuje jako doprava pro vlastní potřebu též doprava pro potřeby jiných komunálních podniků a národních výborů v téže zájmové oblasti (§ 3). U orgánů a zařízení státní správy se považuje za dopravu pro vlastní potřebu doprava, která je prováděna pouze pro jejich vlastní potřeby a účely. Ministerstvo dopravy vydá vyhláškou v úředním listě podrobnější předpisy k ustanovením tohoto odstavce.

§ 22.

Oprávnění národních výborů k opatřením podle § 8 odst. 2 zákona.

(1) Ke zdoání naléhavých dopravních potřeb nebo v jiném naléhavém obecném zájmu mohou činit krajské národní výbory opatření podle § 8 odst. 2 zákona; řídí se přitom směrnici ministerstva dopravy, vydanými v dohodě se zúčastněnými ministerstvy. V mezích zmocnění daných krajskými národními výbory mohou činit taková opatření i okresní národní výbory.

(2) Při opatřeních týkajících se jednotlivých vozidel nutno vždy vydat písemný výměr. Výjimka je možná pouze při nebezpečí v prodlení a i tehdy musí být vydán písemný výměr dodatečně. Ukládá-li se určitý dopravní úkol, může být přikázáno, aby držitel vozidla dal s ním k použití též pomocné prostředky potřebné k provedení tohoto úkolu, které může poskytnout, aniž by je zvlášť opatřoval (zejména pohonné hmoty nebo tažná zvířata). Držiteli vozidla se může též přikázat, aby obstaral obsluhu vozidla, pokud tím nebude ohrožen důležitější a naléhavější zájem, než pro který je vozidlo požadováno.

(3) Při opatřeních podle odstavce 1 je nutno dbát potřeby plnění jednotného hospodářského plánu a důležitých obecných zájmů. U vozidel určených a užívaných pro důležité hospodářské nebo kulturně-politické účely je třeba přihlížet k tomu, zda je postaráno o další uspokojování těch potřeb, kterým vozidlo sloužilo.

§ 23.

Náhrada držitelům vozidel.

Držitelům vozidel, kteří vyhověli příkazu podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona, přísluší náhrada. Náhradu je povinen poskytnout ten, v jehož prospěch bylo opatření učiněno.

Část čtvrtá.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 24.

Dosavadní oprávnění k dopravnímu podnikání.

Pro osoby, které provozují dopravu podle oprávnění k dopravnímu podnikání, platného v den nabytí účinnosti zákona, platí přiměřeně ustanovení části první o dopravních podnicích.

§ 25.

Spolupůsobnost ministerstva vnitra ve věcech komunálních podniků.

Ministerstvo dopravy postupuje ve věcech dotýkajících se komunálních podniků v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 26.

Účinnost zákona.

Zákon č. 57/1950 Sb., o úpravě podnikání v silniční dopravě, nabývá účinnosti dnem 1. června 1951.

§ 27.

Účinnost a provedení nařízení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1951. Provede je ministr dopravy v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Petr v. r.

37.

Vládní nařízení
ze dne 3. dubna 1951
o vybudování a provozu drah.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 8 odst. 4, § 9 odst. 4, § 11 odst. 3, § 12 odst. 2, § 15 odst. 4, § 16 odst. 6, § 17 odst. 2, § 30 odst. 3, § 36 odst. 4, § 43 odst. 2, § 46 odst. 3, § 48 odst. 3, § 49 odst. 2 a § 54 zákona č. 97/1950 Sb., o drahách (dále jen „zákon“):

Část první.

Vybudování dráhy.

I. Přípravné práce.

§ 1.

Povolení k přípravným pracím.

(1) Přípravné práce pro stavbu dráhy (její části) mohou být zahájeny jen na povolení, které vydá ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany.

(2) V žádosti o povolení k přípravným pracím uvede žadatel směr dráhy, a to vypočtením nejvýznačnějších míst, jež má dráha spojoval, označí její příslušnost ke skupině drah, odůvodní její potřebu a uvede dobu, v níž přípravné práce mají být započaty a dokončeny. K žádosti přiloží průkaz o zařazení projekčních prací, potřebných pro přípravu stavebního návrhu dráhy, do plánu projekčních prací, seznam dotčených místních národních výborů a technické podklady potřebné pro posouzení rozsahu přípravných prací.

(3) Ministerstvo dopravy povolující přípravné práce stanoví lhůtu, v níž tyto práce mají být provedeny; v odůvodněných případech ji může prodloužit.

§ 2.

Provádění přípravných prací.

(1) Ten, kdo provádí přípravné práce, oznámí včas jejich zahájení dotčeným místním národním výborům, které o tom zpraví vlastníky nemovitostí (jiné oprávněné).

(2) Osoby, provádějící přípravné práce, prokáží své oprávnění ke vstupu do závodů a na nemovitosti průkazem, který vydá ministerstvo dopravy, pokud zvláštní předpisy nestanoví další podmínky; tyto osoby jsou povinny šetřit co nejvíce majetku a zachovat mlčenlivost o všech věcech, o kterých se dozvěděly při své činnosti.

II. Projednání stavebního návrhu.

§ 3.

Zahájení projednání.

(1) Stavební návrh dráhy (její části) projedná a povolení k provedení stavby (§ 7) vydá pro dráhy celostátní, pro ostatní dráhy pro přepravu veřejnou, provozované Československými státními drahami, národním podnikem (dále jen „národní podnik ČSD“), pro dráhy pro přepravu neveřejnou, z nichž je možný přímý přechod vozidel na uvedené dráhy, a pro dráhy vojenské správy ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany, pro ostatní dráhy krajský národní výbor v dohodě s vojenskou správou (dále jen „povolující orgány“).

(2) Žádost o projednání stavebního návrhu musí být odůvodněna a musí v ní být podán hospodářský rozbor navrhované dráhy.

(3) Ministerstvo dopravy žádost posoudí v dohodě se státním úřadem plánovacím a ministerstvem národní obrany, krajský národní výbor v dohodě s vojenskou správou. Bude-li žádost shledána způsobilou k dalšímu projednání, předloží žadatel podrobný stavební návrh dráhy; bude-li k tomu vyzván, předloží před tím povšechný stavební návrh dráhy k předchozímu projednání.

§ 4.

Povšechný stavební návrh.

(1) Povolující orgán projedná povšechný stavební návrh komisionálně, a to zpravidla v sídle krajského národního výboru, za účasti zástupců vojenské správy, dotčených krajských a okresních národních výborů a těch dalších orgánů veřejné správy, kterých by se mohl obsah povšechného stavebního návrhu dotknout; při tom zjistí se též stanovisko žadatele a nejvýznačnějších zájemců, jež přizve krajský národní výbor.

(2) Účelem řízení je zjistit, je-li zamýšlená stavba dráhy v souladu s územním plánem, jak vyhovuje důležitým zájmům obecným, zejména zájmu účelného a hospodárneho vybudování dopravy v celku, zájmům ochrany přírody, krajiny a památek, jakož i zájmům zdravotním, a projednat základní věci hospodářské (přezkoušet hospodářský rozbor návrhu) i technické (stanovit povšechné vedení trasy, polohu a pojmenování stanic a pod.).

(3) Podle výsledků komisionálního projednání povolující orgán buď nařídí doplnění nebo změnu povšechného stavebního návrhu nebo rozhodne, že stavební návrh dráhy má

být projednán v řízení podle §§ 5 až 7; v tom případě vyzve žadatele, aby předložil podrobný stavební návrh.

§ 5.

Podrobný stavební návrh.

Shledá-li povolující orgán v dohodě s vojenskou správou, že předložený podrobný stavební návrh je způsobilý k projednání, schválí jej předběžně a projedná jej zpravidla v místním šetření.

§ 6.

Místní šetření.

(1) V místním šetření se zjišťuje, v jaké podobě vyhovuje dráha obecnému zájmu, jak budou dotčeny jiné podniky a činnosti, jakož i sousední majetek, zejména kterých nemovitostí a práv bude pro stavbu zapotřebí a jak bude zajištěna ochrana dráhy a jejího okolí zejména proti nebezpečí požáru; při tom se stanoví i rozsah cizích investic. Nekoná-li se před místním šetřením řízení podle § 4, zjistí se v něm i okolnosti uvedené v § 4 odst. 2.

(2) Dovoluje-li to povaha věci, bude s místním šetřením spojeno i řízení předcházející rozhodnutí o sporném vodním právu, o povolení odběru vody a svádění odpadních vod a o využití vodní síly.

(3) Dobu a místo místního šetření stanoví krajský národní výbor, který prostřednictvím okresních národních výborů vyrozumí o tom žadatele a ty, jejichž práva mohou být obsahem podrobného stavebního návrhu dotčena (zájemníky); zájemníky přitom upozorní, že připomínky a námítky mohou vznést nejpozději při místním šetření, jinak že k nim nebude přihlíženo.

(4) Místní šetření se provede komisionálně za účasti zástupců úřadů (orgánů) vyjmenovaných v § 4 odst. 1, jakož i za účasti zástupců dotčených místních národních výborů.

(5) Při místním šetření budou odmítnuty námítky a připomínky, které nesouvisí s projednávaným stavebním návrhem, a požadavky a námítky, které jsou v rozporu s normalizovanými úpravami a stanovenou technickou jednotností. Ostatní požadavky, připomínky a námítky se podrobně přezkoumají; nedojde-li o nich při místním šetření k dohodě, rozhodne se o nich v povolení k provedení stavby. Požadavky majetkové povahy nemohou být předmětem místního šetření.

(6) Při místním šetření lze provést změny podrobného stavebního návrhu, jimiž není podstatně změněna poloha trasy, stanic, zastávek, nákladíšť, výhyben a odboček na širé

trati, ani se podstatně nezhoršují směrové nebo sklonové poměry dráhy nebo nezmenšují světlé šířky a výšky objektů a proti nimž není námitek.

§ 7.

Povolení k provedení stavby.

(1) Podle výsledků místního šetření vydá povolující orgán v dohodě s vojenskou správou rozhodnutí, že stavba dráhy může být provedena podle schváleného podrobného stavebního návrhu, bude-li zařazena do ročního prováděcího plánu dopravy a budou-li splněny podmínky stanovené rozhodnutím nebo zvláštními předpisy (povolení k provedení stavby).

(2) Bylo-li s místním šetřením spojeno i řízení vodoprávní (§ 6 odst. 2), pojmu se do povolení k provedení stavby i rozhodnutí o věcech projednaných v tomto řízení.

(3) Jestliže nebyly při místním šetření vůbec vzneseny námítky a připomínky, nebo došlo-li se dohody se zájemníky, po případě došlo-li při místním šetření jen k nepodstatným změnám podrobného stavebního návrhu (§ 6 odst. 6), může být povolení k provedení stavby vydáno ihned na místě.

(4) Povolení k provedení stavby lze udělit i schválením podrobného stavebního návrhu po případě tím, že je vzato na vědomí oznámení, že stavba bude provedena podle schválených norem a vzorových listů.

§ 8.

Změny podrobného stavebního návrhu.

Drážní podnik může změnit podrobný stavební návrh po udělení povolení k provedení stavby jen se souhlasem povolujícího orgánu, vydaným v dohodě s vojenskou správou. Povolující orgán v dohodě s vojenskou správou může též sám nařídít změny podrobného stavebního návrhu, jsou-li nutné v zájmu obecném, zejména v zájmu bezpečnosti, pravidelnosti a nerušenosti provozu.

§ 9.

Projednání stavebních návrhů některých druhů drah.

Stavební návrhy vedlejších tratí drah celostátních, drah místních, drah pro přepravu nevěřejnou a drah vojenské správy projedná povolující orgán v dohodě s vojenskou správou podle ustanovení §§ 3 až 8 s odchylkami a úlevami přiměřenými povaze, významu a rozsahu projednávaných staveb.

§ 10.

Stavby na dráze.

(1) Pro projednání návrhu stavby na dráze se užije přiměřeně ustanovení platných pro stavbu dráhy, na niž stavba má být provedena.

(2) Ustanovení §§ 3 až 9 se užije přiměřeně i pro projednání návrhů na zřízení, přeložení nebo zrušení stanic, zastávek a nákladišť, i když s jejich provedením nebudou spojeny žádné stavební úpravy.

(3) Vzejde-li pochybnost o tom, je-li určitá stavba stavbou na dráze, rozhoduje úřad (organ) příslušný vydati povolení k provedení stavby dráhy, na niž dotčená stavba na dráze má být uskutečněna, a to v dohodě s vojenskou správou.

III. Vyvlastnění.

§ 11.

Pro vyvlastnění, zejména pro vyvlastňovací řízení, pro způsob a dobu placení náhrady za vyvlastnění, pro vstup na vyvlastňovanou nemovitost a pro její užívání před zahájením vyvlastňovacího řízení platí obdobně ustanovení zákona č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí, vládního nařízení č. 93/1950 Sb., o výstavbě obcí, jakož i předpisů podle nich vydaných. Ministerstvo dopravy však může vyhláškou v úředním listě stanovit odchylky od těchto ustanovení, nutné vzhledem k zvláštní povaze staveb a provozu drah.

Část druhá.

Poměr mezi drahami a jejich okolím.

I. Ochrana majetku v okolí dráhy při jejím vybudování.

§ 12.

(1) Při budování dráhy je drážní podnik povinen v mezích technické a hospodářské účelnosti zabezpečit nemovitosti a jejich příslušenství proti nepříznivým účinkům budování, udržování a provozu dráhy.

(2) Ochrana proti požáru se provádí jen u drah, s jejichž provozem je spojeno nebezpečí požáru, a to v prostoru, omezeném myšlenou střešou se sklonem rovin 1:3, jejíž hřeben probíhá ve výši 10 m nad osou koleje (u drah více kolejných nad osami krajních

kolejí) a svislými plochami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 30 m od osy koleje (u drah více kolejných od os krajních kolejí). V tomto požárním prostoru musí být proti požáru zajištěny také movité věci, nebude-li účelnější z požárního prostoru je vůbec odstranit.

(3) Se zřením k místním a provozním poměrům mohou být při projednávání stavebního návrhu povoleny odchylky od požárního prostoru.

II. Styk dráhy s jinou drahou.

§ 13.

(1) Křižovatky dráhy s jinou drahou smějí být zřizovány jen mimo úroveň kolejí; toliko místní dráhy a dráhy pro přepravu neveřejnou mohou navzájem křižovat v úrovni kolejí. Při mimoúrovňovém křížení spravuje a udržuje nadjezd ten drážní podnik, jehož dráha nadjíždí.

(2) Nedohodnou-li se drážní podniky o styku svých drah a úpravě vzájemných poměrů z toho vznikajících, rozhodne ministerstvo dopravy.

III. Styk dráhy s pozemními komunikacemi.

§ 14.

Náhradní komunikace.

(1) Je-li vybudováním dráhy přerušena nebo jinak dotčena veřejná pozemní komunikace, bude tato komunikace — a to jen bude-li toho třeba — znovuzřízena nebo přeložena, po případě bude za ni zřízena náhradní komunikace, a to podle toho, která z těchto úprav bude účelnější s hlediska provozu na dráze i na komunikaci.

(2) Bude-li vybudováním dráhy znemožněn přístup s pozemku na veřejnou pozemní komunikaci, je drážní podnik povinen, bude-li toho třeba, zřídit jiný přiměřený přístup.

§ 15.

Křižovatky.

(1) Pozemní komunikace křižují dráhu buď v úrovni kolejí (přejezdy a přechody), nebo mimo úroveň kolejí (nadjezdy, lávkami, podjezdy a podchody).

(2) Nové křižovatky pozemních komunikací s drahou se zřizují zásadně mimo úroveň kolejí a jen zcela výjimečně v úrovni kolejí.

(3) Dosavadní křižovatky v úrovni kolejí musí být postupně podle plánu nahrazovány křižovatkami mimo úroveň kolejí. Zrušeny musí být křižovatky, zejména přejezdy a přechody, které pozбудou svého významu; také provádění technicko-hospodářských úprav pozemků je třeba využít k tomu, aby byl omezen počet křižovatek v úrovni kolejí.

§ 16.

Správa a udržování křižovatek.

(1) Nadjezd pozemní komunikace nad drahou spravuje a udržuje správce pozemní komunikace, podjezd pozemní komunikace pod drahou spravuje a udržuje drážní podnik; pozemní komunikaci pod drahou (včetně čištění a osvětlování) spravuje a udržuje však správce pozemní komunikace.

(2) Přejezdy (přechody) do vzdálenosti 2.5 m od osy krajní koleje spravuje a udržuje drážní podnik, a to tak, aby nebyl rušen silniční provoz. V tomto pásmu nesmějí být umístována jiná než drážní zařízení. Drážní podnik může po dohodě se správcem pozemní komunikace spravovat a udržovat pozemní komunikaci, křižující dráhu, i do vzdálenosti větší než 2.5 m od osy krajní koleje, je-li to provozně nebo hospodářsky účelné.

§ 17.

Zabezpečení přejezdů
(přechodů).

(1) O zabezpečení provozu na přejezdech (přechodech) ohrazením, závorami, výstražnými světelnými zařízeními, výstražnými kříži, střežením nebo jiným způsobem rozhodne okresní národní výbor, jde-li však o přejezd silnice I. třídy, rozhodne krajský národní výbor. Bude se při tom řídit způsobem provozu dráhy, místními poměry, přehledností křižovatky, hustotou provozu na dráze a na pozemní komunikaci a zřeteli technické a hospodářské účelnosti, dbaje zásad, které budou stanoveny směrnicemi (§ 48). Zabezpečení přejezdů těmito způsoby provede drážní podnik.

(2) Drážní podnik i správce pozemní komunikace jsou povinni sledovat poměry na přejezdech (přechodech) a dbát, aby se bezpečnost na nich nezhoršovala.

(3) Příslušné národní výbory (odstavec 1) provádějí za účasti zástupců drážního podniku a správce pozemní komunikace pravidelně prohlídky přejezdů (přechodů).

§ 18.

Doprava na přejezdech
(přechodech).

Železniční provoz má na označených přejezdech (přechodech) přednost před provozem na jiných pozemních komunikacích.

§ 19.

Přednádraží a komunikace
uvnitř nádraží.

(1) Přednádraží je částí veřejné pozemní komunikace, která s ním přímo sousedí; je určeno především pro příchod (příjezd) ke dráze a odchod (odjezd) od ní.

(2) Cesty uvnitř nádraží nejsou komunikacemi veřejnými; pro jejich uživatele platí však předpisy o provozu na veřejných silnicích.

§ 20.

Vedení dráhy po veřejné
pozemní komunikaci.

(1) I pro vedlejší trati drah celostátních a dráhy místní jest třeba zásadně zřizovat vlastní těleso. Není-li to možné nebo účelné, mohou tyto dráhy, zejména místní dráhy provozující městskou dopravu, užívat veřejných pozemních komunikací, veřejných prostranství a ochranných hrází (dále jen „komunikací“), jsou-li k tomu tyto komunikace, třeba po provedení úprav, s hlediska bezpečnosti a plynulosti dopravy způsobilé.

(2) Užívá-li dráha komunikací společně se silničními vozidly, podléhá její provoz, pokud tomu nebrání jeho povaha, také předpisům o provozu na veřejných silnicích.

IV. Styk dráhy s jinými komunikacemi
(vedeními) a vodami (vodními díly).

§ 21.

(1) Při styku dráhy s elektrickými, plynovými, vodovodními, parovodními, kanalizačními a jinými vedeními, jakož i s vodami (vodními díly) je třeba dbát bezpečnosti a nerušenosti provozu dráhy i stýkající se komunikace (vedení) a vody (vodního díla), jakož i možnosti jejich řádného udržování.

(2) Křižovatky drah a elektrických, plynových, vodovodních, parovodních, kanalizačních a jiných vedení musí být provedeny v zásadě kolmo k ose dráhy, a to tak, aby vedení netrpělo otřesy při provozu dráhy a aby byla zajištěna možnost kontroly stavu vedení pod nebo nad drahou.

(3) Ustanovení § 14 odst. 1 platí obdobně.

V. Styk dráhy s územím, v němž jsou dobývány nerosty.

§ 22.

(1) Opatření proti vzájemným nepříznivým důsledkům stavby a provozu drah a dolování se provede způsobem, který vyhovuje obecnému zájmu, zejména bezpečnosti, pravidelnosti a nerušenosti provozu dráhy i dolu.

(2) Styk mezi drahou a dolem je třeba upravit pokud možno již při propůjčení horního oprávnění nebo při udělení povolení k provedení stavby dráhy; jinak o způsobu prováděných potřebných opatření, pokud mají postihnout dráhy celostátní, ostatní dráhy pro přepravu veřejnou, provozované národním podnikem ČSD, dráhy pro přepravu neveřejnou, z nichž je možný přímý přechod vozidel na uvedené dráhy, jakož i dráhy vojenské správy, rozhodne ministerstvo dopravy, pokud mají postihnout jiné dráhy, krajský národní výbor, a pokud mají postihnout hornický závod, báňský úřad II. stupně.

VI. Ochrana dráhy před škodlivou činností v jejím okolí.

§ 23.

V š e o b e c n ě.

(1) Pozemků v okolí dráhy smí být užíváno jen tak, aby to neohrozilo bezpečnost, pravidelnost a nerušenost jejího provozu.

(2) Vlastníkům pozemků v okolí dráhy nebo jiným osobám oprávněným nakládat s takovými pozemky může okresní národní výbor na návrh drážního podniku, nedojde-li mezi tímto podnikem a vlastníkem (jiným oprávněným) k dohodě, uložit, žádá-li toho bezpečnost dráhy a jejího provozu nebo ochrana proti požáru potřebná vzhledem k provozu dráhy, omezení v jejich užívání nebo provedení potřebných opatření. Bude-li k takovým opatřením třeba zvláštního povolení (souhlasu), rozhodne o nich příslušný úřad (orgán).

(3) Mohou být zejména uloženy:

- a) zákaz takového způsobu užívání, který by měl za následek sesouvání půdy, sesypávání kamení, pád předmětů na trať, zatopování trati nebo tvoření se závějí a návějí na dráze,
- b) odstranění staveb a zařízení, které brání rozhledu na trať nebo s trati, pokud je ho třeba k bezpečnosti provozu dráhy,
- c) zřízení a udržování zkyprěného pásu po případě protipožárního příkopu v lese,

d) zvláštní způsob hospodaření v lese (na př. vysazování vhodných kultur v pruhu lesa podél dráhy).

(4) Vlastník (jiný oprávněný) jest povinen neprodleně oklestit nebo vykácet stromy a keře, je-li to potřebné k bezpečnosti dráhy a jejího provozu; neučiní-li tak, rozhodne o jeho povinnosti okresní národní výbor. Je-li nebezpečí v prodlení, může potřebné oklestění nebo vykácení zaříditi drážní podnik sám na účet vlastníka (jiného oprávněného).

(5) Při zalesnění půdy dosud nelesní ponechá vlastník (jiný oprávněný) podél dráhy přiměřeně široký pruh nezalesněný; o šíři pruhu dohodne se s drážním podnikem. Tato dohoda podléhá schválení okresního národního výboru, který též rozhodne, nedojde-li k ní.

§ 24.

Z a k á z a n ý p r o s t o r.

(1) Prostor, v němž je s výjimkou drážních staveb zakázáno po udělení povolení k provedení stavby dráhy cokoli stavět (zakázaný prostor), jest určen svislými plochami vedenými po obou stranách dráhy ve vodorovné vzdálenosti 60 m kolmo od osy krajní koleje, po případě ve vodorovné vzdálenosti 30 m kolmo od hranic nádraží, vždy však nejméně 60 m kolmo od osy krajní koleje.

(2) Krajský národní výbor v dohodě s vojenskou správou může povolit výjimky ze zákazu podle odstavce 1, stanově přiměřené podmínky. Stavby takto povolené musí vlastník v případě potřeby na svůj náklad odstranit; ani jemu ani jiným oprávněným nepřisluší nárok na náhradu škody, která by vznikla stavbou, udržováním nebo provozem dráhy na objektech postavených v zakázaném prostoru a na předmětech v nich uložených.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na místní dráhy provozující městskou dopravu.

§ 25.

P o d n i k y v o k o l í d r á h y.

Při povolování podniků, jejichž provozem by mohla být ohrožena dráha, jako jsou zejména kamenolomy, hliniště, pískovny, skladiště minerálních olejů, výroby a skladiště výbušin, je třeba dbát bezpečnosti a nerušenosti provozu dráhy. O tom, jakých opatření jest v takových případech třeba k zajištění bezpečnosti a nerušenosti provozu dráhy, vyslechne příslušný úřad (orgán) před udělením povolení drážní podnik.

Část třetí.

Uvedení dráhy do provozu.

§ 26.

Povolení k dopravě na dráze ve stavbě.

(1) Povolení k pomocné dopravě na dráze, která je ve stavbě, vydá krajský národní výbor.

(2) Před udělením povolení krajský národní výbor po případě šetřením na místě zjistí, je-li bezpečnost pomocné dopravy zajištěna.

§ 27.

Povolení k zahájení provozu.

(1) Povolení k zahájení provozu na vybudované dráze vydá krajský národní výbor.

(2) Vydání povolení k zahájení provozu předchází podle potřeby tyto zkoušky a prohlídky:

- a) přezkoušení zajištění proti nebezpečí požáru,
- b) přezkoušení opatření k ochraně mimo-
dražních elektrických vedení,
- c) první hlavní prohlídka mostů a u mostů
silničních a cestních po případě i zatěžo-
vací zkouška,
- d) předběžná technická revize těch zařízení
dráhy, jejichž přezkoušení při technicko-
bezpečnostní zkoušce by pro jejich složi-
tost nebylo vhodné,
- e) technicko-bezpečnostní zkouška.

(3) Přezkoušení zajištění proti nebezpečí požáru provede okresní národní výbor za účasti místních národních výborů, ostatní zkoušky a prohlídky uvedené v odstavci 2 krajský národní výbor.

(4) Zkoušky a prohlídky uvedené v odstavci 2 provedou národní výbory na žádost drážního podniku za účasti jeho i zájemníků.

(5) Podle výsledku předběžných zkoušek a prohlídek vydá krajský národní výbor povolení k zahájení provozu. Toto povolení může udělit s výhradou dodatečného přezkoušení jednotlivých staveb a zařízení, které nemohly být přezkoušeny při předběžné technické revizi nebo technicko-bezpečnostní zkoušce, nebo které bude vhodné přezkoušet až po určité době užívání.

§ 28.

Dodatečná technická revize.

Bylo-li povolení k zahájení provozu vydáno s výhradou podle ustanovení § 27 odst. 5, vy-

koná krajský národní výbor na žádost drážního podniku po případě z moci úřední dodatečnou technickou revizi, jakmile se splní předpoklady pro její provedení.

§ 29.

Odevzdání pozemních komunikací, vod a vodních děl.

Části pozemních komunikací, na nichž byly podle povolení k provedení stavby uskutečněny změny a úpravy, náhradní komunikace, jakož i vody a vodní díla, které byly podle téhož rozhodnutí přeloženy nebo upraveny drážním podnikem, odevzdá drážní podnik ihned po dokončení úpravy do správy a udržování tomu, kdo je dosud spravoval, po případě tomu, kdo je k tomu určen v projednaném podrobném stavebním návrhu.

§ 30.

Oznámení o zahájení provozu.

Drážní podnik oznámí zahájení provozu na dráze krajskému národnímu výboru, ministerstvu dopravy a ministerstvu národní obrany a předloží jim do 3 měsíců plány a jiné doklady (§ 48).

§ 31.

Uvedení do provozu některých druhů drah a staveb na dráze.

Uvedení do provozu vedlejších tratí drah celostátních, drah místních, drah pro přepravu neveřejnou, jakož i staveb na dráze se projedná podle ustanovení §§ 26 až 30 s odchylkami a úlevami přiměřenými povaze, významu a rozsahu projednávaných staveb.

§ 32.

Ustanovení pro dráhy provozované národním podnikem ČSD a pro dráhy vojenské správy.

(1) Ustanovení §§ 26 až 31 platí pro dráhy provozované národním podnikem ČSD s tím, že tento národní podnik provede — s výjimkou přezkoušení zajištění proti nebezpečí požáru a přezkoušení opatření k ochraně mimo-
dražních elektrických vedení — potřebná přezkoušení a prohlídky svými vlastními orgány. Příznivý výsledek těchto přezkoušení a prohlídek nahrazuje potřebná povolení. Plány a jiné doklady (§ 30) předkládají se jen ministerstvu dopravy a ministerstvu národní obrany.

(2) První hlavní prohlídku a zatěžovací zkoušku silničních mostů, po nichž vede dráha provozovaná národním podnikem ČSD, vykoná ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem stavebního průmyslu.

(3) Ustanovení §§ 26 až 31 platí pro dráhy vojenské správy s tím, že příslušnost upraví ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany.

Část čtvrtá.

Provoz dráhy.

I. Technická jednotnost.

§ 33.

Závaznou jednotnost v oboru vybudování a udržování dráhy (včetně vozidel, zabezpečovacích a jiných zařízení) stanoví ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany a ústředím výzkumu a technického rozvoje, a pokud jde o dráhy provozované komunálními podniky, též v dohodě s ministerstvem vnitra.

II. Povinnosti drážních podniků za zvýšeného ohrožení státu.

§ 34.

(1) Za zvýšeného ohrožení státu je drážní podnik povinen kromě povinností uložených mu zákonem zejména také dopravovat vojenské zprávy, po případě dovolit, aby vojenská správa užila přímo jeho sdělovacích vedení, jichž není nezbytně třeba k provozu, a aby na jeho pozemcích byla zřízena nebo na telegrafních a telefonních sloupech připjata vojenská sdělovací vedení; při tom jest však třeba zabezpečit nerušený provoz v drážních slaboproudých vedeních.

(2) Přednostně bude přepravován materiál a obstarávány převozy k účelům obrany vlasti; pořadí převozů určí vojenská správa.

III. Vozidla drah.

§ 35.

Schvalování typů drážních vozidel.

(1) Typy drážních vozidel schvaluje ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem národní obrany a ústředím výzkumu a technického rozvoje.

(2) Pro schvalování typů trolejbusů platí předpisy o technickém vybavení, stavbě, rozměrech a vahách silničních motorových vozidel, s výjimkou elektrického hnacího mechanismu.

(3) Schvalování typů nepodléhají vozidla drah pro přepravu neveřejnou, z nichž není možný přímý přechod vozidel na dráhu pro přepravu veřejnou.

(4) O schválení typů požádá drážní podnik, jenž bude vozidel používat, po případě, není-li drážní podnik ještě znám, výrobce vozidel.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 platí obdobně též o schvalování podstatných změn typů drážních vozidel.

§ 36.

Zkoušení drážních vozidel.

(1) Před uvedením do provozu podléhají vyzkoušení lokomotivy a motorová vozidla; ministerstvo dopravy může stanovit, že taková vozidla s menším výkonem a menší přípustnou rychlostí nepodléhají vyzkoušení.

(2) Vyzkoušení provede na žádost drážního podniku krajský národní výbor, který o příznivém výsledku vyzkoušení vydá osvědčení.

§ 37.

Ustanovení pro drážní vozidla národního podniku ČSD a vojenské správy.

(1) Ustanovení §§ 35 a 36 platí pro drážní vozidla národního podniku ČSD a vojenské správy se změnami uvedenými v odstavcích 2 a 3.

(2) Typy vozidel národního podniku ČSD určuje v mezích hospodářského plánu tento národní podnik sám svými orgány v dohodě s vojenskou správou a ústředím výzkumu a technického rozvoje. Vyzkoušení vlastních vozidel provádí národní podnik ČSD rovněž svými orgány, a to v dohodě s vojenskou správou. Zápis o příznivém výsledku zkoušky nahrazuje osvědčení podle § 36 odst. 2.

(3) Typy drážních vozidel vojenské správy určuje a vyzkoušení těchto vozidel provádí ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem dopravy. Zápis o příznivém výsledku zkoušky nahrazuje osvědčení podle § 36 odst. 2.

IV. Obstarávání cizích přepravních potřeb drahou pro přepravu neveřejnou.

§ 38.

Povolení k tomu, aby podnik dráhy pro přepravu neveřejnou mohl obstarávat také cizí přepravní potřeby, t. j. přepravovat zboží pro jiné osoby a přepravovat jiné osoby než vlastní zaměstnance, udílí, po případě takovou povinnost mu ukládá ministerstvo dopravy.

V. Změny v provozu dráhy.

§ 39.

Změna příslušnosti ke skupině drah.

Je-li třeba v souvislosti se změnou příslušnosti ke skupině drah provést na dráze stavby nebo úpravy komunikací nebo vod (vodních děl), jakož i je-li potřebí vyvlastnění, zajištění proti nebezpečí požáru nebo opatření k ochraně mimodrážních elektrických vedení, projednají se podle ustanovení platných pro stavby na dráze té skupiny, ke které má dráha po změně náležeti.

§ 40.

Změny ve způsobu provozu.

Změny ve způsobu provozu (přeměna provozu parního v provoz elektrický a pod.) povoluje ministerstvo dopravy v dohodě se státním úřadem plánovacím a ministerstvem národní obrany.

V. Zrušení dráhy.

§ 41.

(1) Před rozhodnutím o zrušení dráhy (její části) provede ministerstvo dopravy zpravidla řízení podle obdoby ustanovení § 4 odst. 1, aby bylo zjištěno, nebude-li zrušení dráhy v rozporu s obecnými zájmy, jakož i aby bylo zjištěno, jakým způsobem bude zajištěna doprava obstarávaná dosud drahou, která má být zrušena.

(2) Ke snesení zrušené dráhy je třeba povolení, které vydá krajský národní výbor se souhlasem vojenské správy.

(3) Před vydáním povolení ke snesení dráhy se vykoná místní šetření, je-li toho podle povahy věci zapotřebí. Při tom se použije přiměřeně ustanovení platných pro stavby na dráze příslušné skupiny.

Část pátá.

Řízení.

§ 42.

Příslušnost.

(1) Pokud není zákonem nebo předpisy podle něho vydanými stanoveno jinak, je dopravním správním úřadem pro dráhy provozované národním podnikem ČSD a pro dráhy vojenské správy ministerstvo dopravy, pro ostatní dráhy krajský národní výbor.

(2) Je-li dána příslušnost více národních výborů, může orgán vyššího stupně uložit provedení řízení pro celé navrhované opatření pouze jednomu z nich.

§ 43.

Řízení o věcech, vyplývajících ze styku dráhy s jinými komunikacemi (vedeními), pozemními stavbami, vodami (vodními díly) a s územím, v němž jsou dobývány nerosty.

(1) Věci vyplývající ze styku dráhy s jinými komunikacemi (vedeními), pozemními stavbami, vodami (vodními díly) a s územím, v němž jsou dobývány nerosty, rozhodují úřady (orgány) k tomu příslušné ve vzájemné dohodě.

(2) Je-li o věcech zmíněných v odstavci 1 konáno místní šetření, je třeba k němu pozvat také dotčený drážní podnik.

(3) Mají-li být v souvislosti s věcmi, zmíněnými v odstavci 1, uskutečněny stavby na pozemku sloužícím provozu dráhy, projednají se jako stavby na dráze podle ustanovení tohoto nařízení.

§ 44.

Zachování státního, hospodářského a služebního tajemství.

Všechny úřady (orgány) vykonávající veřejnou správu ve věcech drah, jakož i jiné úřady (orgány) a drážní podniky jsou povinny při projednávání věcí, týkajících se drah, dbát všemožně o zachování státního, hospodářského a služebního tajemství a činit za tím účelem všechna potřebná opatření.

Část šestá.
Státní dozor.

§ 45.

Všeobecně.

(1) Vrchní dozor ve věcech drah vykonává ministerstvo dopravy.

(2) Národní výbory vykonávají dozor pokud jde o úkony veřejné správy ve věcech drah, o nichž jim přísluší rozhodovat podle zákona a předpisů podle něho vydaných.

(3) Dozor ve věcech drah vojenské správy vykonává ministerstvo dopravy, a to v dohodě s vojenskou správou.

(4) Pokud provoz dráhy pro přepravu neveřejnou, z níž je možný přímý přechod vozidel na dráhu pro přepravu veřejnou, je součástí hornického provozu, provede se výkon dozoru v dohodě s báňským úřadem I. stupně.

(5) Orgány státního dozoru mohou žádat od drážního podniku nebo jeho zaměstnanců potřebné údaje a vysvětlení, jakož i předložení písemností ve věcech týkajících se vedení provozu.

(6) Drážní podnik dovolí orgánům státního dozoru užít drážních sdělovacích zařízení.

§ 46.

Dozor vojenské správy.

Vojenská správa se může kdykoliv přesvědčit, třebas i na místě, zda drážní podnik plní povinnosti, které jej postihují v zájmu obrany vlasti, nemůže však zasahovat přímo do vedení provozu.

§ 47.

Dozor na parní kotle a nádoby na tlak.

Bezpečnostní dozor (vyzkoušení a prohlídky) na parní kotle lokomotiv, na stabilní a

lokomobilní parní kotle a na nádoby na tlak, které jsou v užívání drah provozovaných národním podnikem ČSD, provádí si tento národní podnik sám.

Část sedmá.

Závěrečná a zrušovací ustanovení.

§ 48.

Prováděcí předpisy.

Ministerstvo dopravy, podle povahy věci v dohodě s příslušnými ústředními úřady, vydá podrobnější předpisy k provedení tohoto nařízení; přitom může též stanovit úlevy a odchylky pro případy, v nichž to povaha věci vyžaduje.

§ 49.

Zrušovací ustanovení.

Zrušují se všechny předpisy, které odporují tomuto nařízení.

§ 50.

Účinnost zákona.

Zákon č. 97/1950 Sb., o drahách, nabývá účinnosti dnem 1. června 1951.

§ 51.

Účinnost a provedení nařízení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1951. Provede je ministr dopravy v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Petr v. r.

